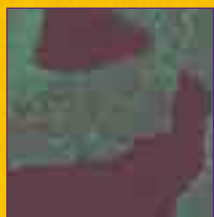
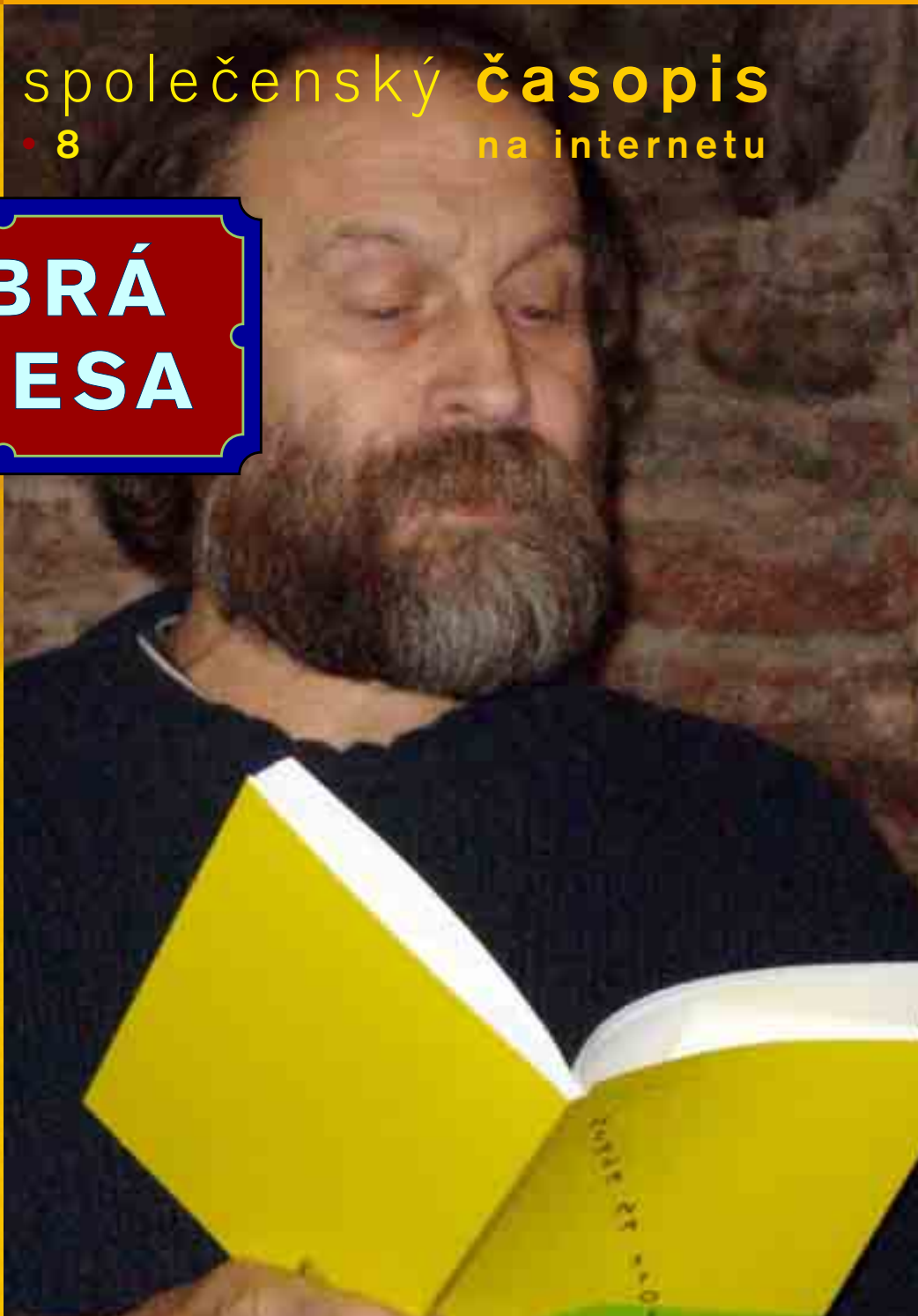

DOBŘÁ ADRESA

Z obsahu

Blechová

Huptych

Gülsen

Wernisch

Obsah:

Perreclum

Jakub Šofar: **Strky frky** (4)

Michal Šanda: **Je současná česká literatura skutečně neprodejná?** (7)

Veni, vidi, vici

Jakub Šofar: **Přečteno** (8)

Kateřina Blechová: **O Prometheovi, zelňákách a důvodu, proč se nemohu smát Ridleymu Scottovi** (12)

Michal Šanda: **Fotoaktualita** (13)

Liszt a Wagner v Piešťanech (14)

Versus

Miroslav Huptych: **Noční linka důvěry** (20)

Filip Gülsen: **Život je boží** (24)

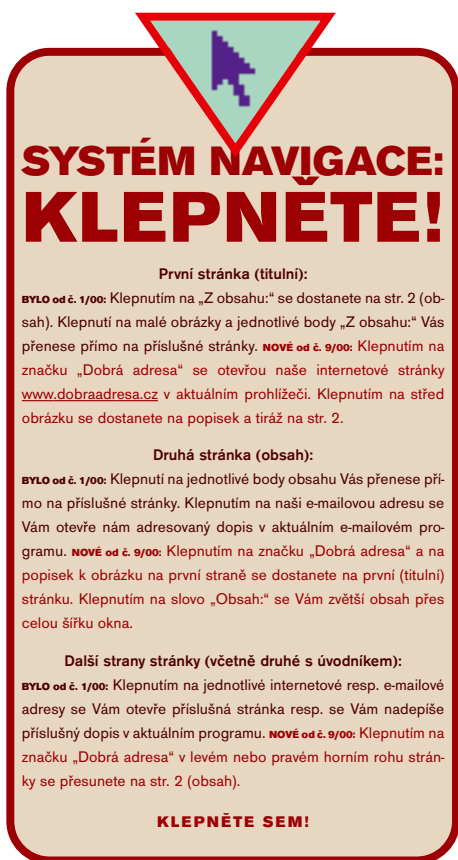
Historia

Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek – Naše Polabí** (26)

Quodlibet

Michal Šanda: **Co je toto** (32)

Čítanka dobré adresy: Ivan Wernisch – Doupě latinářů (34)

**SYSTEM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!**

První stránka (titulní):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevřou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):
BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

Citát měsíce

Každý Mirek Dušín musí narazit na nějakou Haha Bimbi.

Z nově objevených zápisků Jaroslava Foglara. Vybral

Vratislav Telátko

emeritní profesor filozofie

Na titulní stránce: Michal Šanda, Ivan Wernisch (k článku na str. 32)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 8, ročník 13. E-mail: dobraadresa@firstnet.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Václav Dvořák. Zástupce šéfredaktora: Michal Šanda. Redakce: Martin Groman, Štěpán Kučera, Jakub Šofar, Petr Štengl, Štefan Švec, Martin Vokurka, Pavel Voňka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky a Nadace Český literární fond. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafina a FirstNet a. s.

Literární zádrhel

Petr Štengl

* * *

Ve 13. komnatě ministra Kalouska
tiše čeká fackovací panák
Kalousek totiž nejde pro facku daleko
středověk neumřel
středověk trvá
středověk v přímém přenosu
Jé, už jsem tam?
Už mě vidíte?
A můžu pozdravit rodinu?
Ahoj mámo! Ahoj děti!

Komentář k básni

Rozumíte tomu někdo?
Co tím básník chtěl říci?
Pozveme si historiky?
Archeology?
Vykladače z lógru?
A je to vůbec báseň?
Nebo jen shluk slov?
Chybí nějaké řádky?
Co si sakra s tím máme počít v roce 2035?

Karl Thurgau von Jabkowicz

Milí čtenáři,

Kdyby nebylo písmen S a Š, byla by šedesátá léta mnohem nudnější a hodně divadelních diváků by si snad raději pustilo plyn. A kdyby nebylo písmen Š a Š, museli bychom Dobrou adresu zavřít. Tentokrát nám totiž naplnila obsah až po okraj, zatímco ostatní bukvy pospávaly.

Požehnaných je sice mnoho, ale vyvolených málo. A přitom by stačilo, aby se požehnaní přestali flákat po nocích a začali tvořit, aby bylo možné vůbec nějaké časopisy vydávat. A kdyby nebylo písmen V a D, vyšla by srpnová adresa včas.

Takže: pozor na jména, vše dobré (aspoň pro Dobrou adresu) se koncentruje okolo písmena S. Asi že je ten srpen. Nebo spíše že jsou ti pánové pracovití. A můžete být sebevíckrát požehnaní, když nevezmete pero do ruky, nikdy nebude vyvoleni.

I když: chodí nám sem tam rukopisy ukazující, že i když je ten či onen pracovitý, nikdy nebude ani požehnaný, ani vyvolený. Takže někdy je pracovitá ta část lidstva, která by se měla raději válet na pláži. Nejlepší by asi bylo být netalentovaný a líný, aby nad tím člověk vůbec nemusel přemýšlet.

Jdu k vodě. A vám přeji příjemné pošťnění.

Václav Dvořák

P
errectu
m

Strky-frky

Pravda o Věře Čáslavské...

Jakmile někdo nosí/nosil drdol a k tomu ještě s přičes-
kem, měli bychom zpozornět.

Pravda je taková, že v Tokiu zabudovala japonská taj-
ná služba do několika vlasů v přičesku V. Č. tajné nahrá-
vací zařízení, které nemuselo mít žádný zdroj energie,
protože zde byl použit vynález reálného využívání kine-
tické energie k napájení zdrojů. Tedy amatérsky řečeno:
čím více V. Č. cvičila, tím více vysílala.

V Mexiku jí zase podobné zařízení do drdolu implan-
tovala kubánská tajná služba s pomocí rezidenta KGB.
Zde byl využit do té doby neznámý třtinový efekt. Dosud
není přesně známo, jak to fungovalo. Šlo o proměnu po-
tu v sirup pomocí malého množství třtinového cukru ja-
ko katalyzátoru. V. Č. se tedy stala mobilní vysílací a při-
jímací jednotkou, která udržovala svět v rovnováze, aniž
by o tom sama věděla. Šlo o jeden z největších debaklů
CIA ve 20. století, protože Američané o tom neměli ani
páru. Ostatně s párou skončili už v 19. století. Jedno-
značně vše podcenili, především drdoly. V poslední době
se proto drdoly preventivně v americké administrativě
neobjevují.

Osłavy na Vltavě...

V dnešním koutku spekulativní historie se pokusme
načrtnout, jako by vypadala Vltava, kdyby na ní Václav
Klaus slavil nějaké výročí svého prezidentování.

Kousek od Žofína směrem ke Karlovu
mostu by byl vystaven umělý ostrůvek
s umělou palmou a na ní by skákala umělá
opice. Na ostrově by stál s tenisovou rake-
tou jako palcátem Václav Klaus. Naproti ně-
mu blíž k FAMU by se na vojenském ponto-
nu střídaly v hraní fanfár Hejmovi Žlutí psi
a Brichtův Arakain. Ostrůvek by zajišťovala
vlevo a vpravo dvě šlapadla: na jednom
osádka Jakl-Hájek, na druhém Dušan Trís-
ka a neidentifikovatelné křeslo, na němž by
byl viditelný nápis: Jsem kožené! A mezi ni-
mi by na maňascích, neckách a vorech z na-
plaveného materiálu proplouvali jásající ob-
čané, zaměstnanci ruské ambasády a Jana
Bobošíková v obrovském polyesterovém
půllitru.

Pak by prezident vytáhl ze záhadří har-
moničku a zahrál by známý part z filmu
„Tenkrát na západě“.

V té době by na břehu končil prodej ba-
nánů a cukrové vaty. Několik cizinců by si
jejím konzumováním přivodilo lehkou
střevní koliku.

V tu samou chvíli by páter Halík vykop-
l míč přes celý kostel Nejsvětějšího Salvátora,
aby odstartoval konkurenční podnik – prv-
ní polovinu mše...

Obchodní jednání dvou pitomců...

Musím zařídit tisk vizitek.

Zaměstnanec příslušné firmy si přepsal
text ve svém počítači, vytiskl a dal mi ke
kontrolce.

Já: Je to v pohodě, akorát kdybyste tady změnil ty divisy na pomlčky.

On: Dyť to jsou pomlčky.

Já: Ne, to jsou divisy.

On: Nevím, o čem mluvíte, vůbec vám nerozumím.

Já: No tady potřebuju delší čárky. Vy jste použil krátké, tomu se říká divis, ale já tam potřebuji o něco delší, klasickou pomlčku.

On: Ale tohle je přece pomlčka. Nic jiného nemám.

Já: Můžete jít do symbolů, já vám to ukážu.

On: To jsem ještě neslyšel, aby mi někdo vykládal, co mám kde používat. (otevírá soubor, naviguji ho, fukne na pomlčku).

Já: To je ono, teď je to OK. Mohl byste mi jich udělat pět set? V pátek ráno se stavím... Děkuji... Nashledanou

On (v duchu): To je ale pitomec!

Já (v duchu): To je ale pitomec!

Intelikentně...

To je celkem jasná věc, že jsem intelikent, už proto, že nečtu tyhle blesky plesky, ale místo toho reflexy a respekty. Taky nosím u klíčů flešku, takže jsem v pohotovosti. To abyste věděli, o co jde.

Občas je v tom Reflexu strašnejch chyb. Nebo nejasnejch míst, ale to jsou vlastně taky chyby. Třeba v čísle 21/2012 píše Miloš Čermák: *Nevěřili byste, kolik autorů textů telefonuje (...) protože jim pod články naskakuje nějak podezřele málo lajků.* A na jiném místě: *No jo, takové lajky autora potěší a na pár minut zahřejí u srdce (...).*

Protože jsem, jak už jsem psal, intelikent, tak vím, že lajka byla pes, kterou Rusi, teda tehdy Sověti, poslali do kosmosu. Dokonce se nějaká ta lajka jmenovala Bělka nebo Střelka (i když si to možná pletu s postavama z Neználka). Každopádně je to ta lajka, a tak nechápu, co má co ten Čermák psát, že někde naskakují pod článkama a tak podobně. Tohle by časopisy tohoto druhu neměly dopouštět, aby se tam psaly chyby. To bysme jim to my intelikenti pak už asi nečetli, že jo?

© předčasně vyspělých mladých mužích...

Ministr Nejedlý se ptá na konci Menzelova filmu *Skřivánci na niti* (nemusím si pamatovat přesně): Co je to za předčasně zmoudřelého mladého muže?

V *Knížních novinkách* 12/2012 zpovídá redaktorka držitele Ortenovy ceny Vratislava Maňáka a ptá se ho, jak vnímá totalitní režim?

Bla bla bla a pak hned zhurta: *Mám ale pocit, že se socialistické Československo příliš demonizuje, jako by v něm snad ani nemohla vyrůst celá dnešní střední generace. To je nezdravý přístup. Stejně tak jsou ale špatné i růžové brýle, se kterými se dnes řada lidí na režim před rokem '89 dívá a se vzpomínkami na mládí nebo dětství si tehdejší dobu idylizuje.*

Občas je v tom Reflexu strašnejch chyb. Nebo nejasnejch míst, ale to jsou vlastně taky chyby. Třeba v čísle 21/2012 píše Miloš Čermák: *Nevěřili byste, kolik autorů textů telefonuje (...) protože jim pod články naskakuje nějak podezřele málo lajků.* A na jiném místě: *No jo, takové lajky autora potěší a na pár minut zahřejí u srdce (...).*

Protože jsem, jak už jsem psal, intelikent, tak vím, že lajka byla pes, kterou Rusi, teda tehdy Sověti, poslali do kosmosu. Dokonce se nějaká ta lajka jmenovala Bělka nebo Střelka (i když si to možná pletu s postavama z Neználka). Každopádně je to ta lajka, a tak nechápu, co má co ten Čermák psát, že někde naskakují pod článkama a tak podobně.

Dostane velkou vládní finanční podporu, aby prostudoval a záhy proniknul do tajů klubu a našel svého otce, osobu ve středu zájmů Vyšetřovacích Orgánů. Ale Farradayová má i jeden skrytý motiv: série brutálních zločinů se datuje k počátkům klubu a FBI doufá, že Chrisovo úsilí je zavede k násilnému zločinci dříve, než začne opět konat a vybere si další oběti. „One Percenter Land“ je také zkouškou síly rodinných vazeb a nebezpečí morálního relativismu.

Rozený politik. Hned bych ho dal na kandidátku, nikoho neurazí, všem vyjde vstříc, nic neříká a současně říká všechno.

Hlavně trochu toho štěstíčka, to není není ani rudé, ani modré, to je tak nějak hlavně naše.

Nejlepší cestou ke zdravému přístupu je omývat svoje přirození studenou vodou, jak už psal nebožtík Hrabal, který citoval spisek páně Batisty.

Propagace knih...

V týdeníku pro orientaci na knižním trhu *Knihy 25/2012* propaguje nakladatelství Boudyart Press ze Žďáru nad Sázavou dvě knihy.

O první (*One Percenter Land*) píše kdosi v anotaci: (...) *Nyní se jeho matka po desetiletí vynořuje z úkrytu a zvláštní agentka FBI Robin Farradayová přichází za Chrisem s nabídkou. Dostane velkou vládní finanční podporu, aby prostudoval a záhy proniknul do tajů klubu a našel svého otce, osobu ve středu zájmů Vyšetřovacích Orgánů. Ale Farradayová má i jeden skrytý motiv: série brutálních zločinů se datuje k počátkům klubu a FBI doufá, že Chrisovo úsilí je zavede k násilnému zločinci dříve, než začne opět konat a vybere si další oběti. „One Percenter Land“ je také zkouškou síly rodinných vazeb a nebezpečí morálního relativismu. Náhlé zvraty a napětí se objevují, jakmile Chris Bedford čelí motorkářskému klubu, jejich vražedným soupeřům a také děsivému šílenci ve hře v jejich světě.*

Věřme, že autor překladu bude totožný s tím, kdo psal tuhle patlaninu, a že si případný čtenář užije. Pokud to vše pochopí.

Druhá nabízená kniha se jmenuje *Ilumináti. Sekta, jež se zmocnila světa*. To už tu dlouho nebylo. Aspoň měsíc. Aby náhodou nebylo nic proti ničemu, už do reklamy zadavatel napsal: *Vydavatel odmítá jakékoliv (!) formy rasismu, antisemitismu a xenofobie a jako takové je odmítá a odsuzuje.*

To jsou pěkné dvojité bloky: odmítat něco a pak to navíc jako takové odmítat.

Autorem knihy je HENRY MAKOW PHD. Mozná tam mělo být HENRY MAKOW DPH anebo HENRY MAKOW HDP. Protože v tomto světě je nic možné, tedy chtěl jsem napsat: není nic možné, nebo vlastně asi nemožné. Pokud to ale není všechno morálně zrelativizované.

Koutek pro romantiku...

Perverzní Máša (40)! Nepohrdnu pořádnou flákotou přímo do pusy! Šup šup!

Rubrika *Intimní - nabídka* (*Metro*, 29. 6. 2012).

Není to skrytá inzerce nějakého řezníka?

Prasata opět v akci...

Vepřinec jménem Reader's Digest začal opět smrdět. Asi mu došly lubrikanty nebo vím já? Poslali mně svoje sračky, tentokrát odděleně. Jednak jako doklad o „oznámení o doporučení automobilu možnému výherci“, kde napodobují doručovací firmy, jednak v obálce s listinami plnými napodobených razítek, tiskopisů, potvrzení, samolepek... A všude s mým jménem a adresou. (Zajímavé, že nejde o adresu trvalého pobytu, takže to někde koupili v ukradeném balíku dat od plynařů, elektrikářů nebo telekomunikací.) A to jen proto, aby prodali nějakou zkurvenou knihu.

V životě jsem si nikdy nic od těchto sráčů nekoupil. Hanba by mě fackovala.

Jediné jméno, které se v tom hajzlpapíru objevuje, je Vladimír Sassmann, předseda Výherní komise. Takže Sassmann, rozžhavený pohrabáč do řitě, tím červeným samozřejmě ven, aby sis to nemohl vyndat!

Jakub Šofar

Je současná česká literatura skutečně neprodejná?

Stačí se podívat na mizivé náklady, které spadly k nějakým čtyřem stovkám výtisků. U básní je to stěží tři sta, což je téměř na pomezí bibliofilie. Aby taková kniha vůbec mohla spatřit světlo světa, ustanovuje ministerstvo kultury odbornou komisi, a ta rok co rok řadě šťastlivců udělí státní dotaci. Kniha vyjde, a tím to hasne.

Třebaže jde mnohdy o díla znamenitá, čtenáři si je nenajdou a v reálu se prodá nějakých sto kusů. Autor chtě nechtě spadne do kolonky „nekomerční literatura“. S příští knihou zase bude žádat o dotaci... Tento kolovrátek vůbec není v autorovi a v kvalitě díla, jak se nám mnozí snaží už léta úspěšně vsugerovat. Problém je jinde.

O dotacích rozhodují akademicky vzdělaní poradci ministerstva. Na konci tohoto řetězce autor - odborníci - je ovšem knihkupec. Nic si nenalhávejme, je to kupec úplně stejný jako ten, co prodává v uzenářství buřty. Knihkupecký učňák, zakončený sice maturitou, nikdy, co se vzdělanostní úrovně týká, nebyl o nic výš než uzenářský. Ví, o čem mluvím, v knihkupectví jsem čtyři roky prodával.

A knihkupci jsou v onom už zmíněném řetězci kardinálně důležití. To oni fakticky rozhodují o úspěšnosti či neúspěšnosti autorů a jejich knih. Čtenář si vezme v obchodě knihu do ruky, prolistuje, přečte si nazdařbůh pár řádek, které ho třeba zaujmou tak, že si koupí knihu od autora, o kterém do té doby neslyšel. Jenomže kniha, o které je tu řeč, se ke čtenáři v obchodě nedostane.

Knihkupec bez odborného literárního rozhledu četl v lifestylem časopise o Nesvadbové, ne už o Kremličkovi. Kremličkovu

knihu proto povětšinou vůbec neobjedná, a pokud ano, vezme jeden kousek, ten zařadí do regálu, kde zapadne jako do moře a po půl roce se coby neprodejný vrátí do Kosmasu. No tak vidíte, Kremlička je prostě neprodejnej! Nekomerční autor...

Nejmenovaný nakladatel před časem okouznil svým šarmem klíčové knihkupce, aby jeden nejmenovaný titul dali přímo k pokladně. Ne ale jeden kus obrácený k zákazníkům hřbetem, nýbrž pěkně štůsek dvaceti knih a obálkou nahoru. Onoho na první pohled nekomerčního titulu se prodalo pět tisíc!

Tohle všechno nepíšu proto, abych planě konstatoval, jaká je situace; to dávno víme. Napadlo mě, jak z tohoto začarovaného kruhu ven. Nebo aspoň, jak ho protnout. Z části ministerských peněz určených na dotaci „nekomerční literatury“ pořídím dotovaná knihkupectví. Prestižní knihkupectví. Jsem si jistý, že do roka a do dne by si prestiž vydobyla. Pro začátek by stačila tři, v Plzni, v Ostravě, v Brně a potom by se vidělo: Olomouc, Praha, České Budějovice, Liberec?

V nich by měli čtenáři jistotu, že najdou současnou českou literaturu dopředu obálkami. Že ji vůbec najdou! Vsadím se, že by prodej ze stovky kusů vyletěl mnohem výš. Navíc tu odpadá neřestný rabat pro knihkupce a pro distributorské molochy, čili po finanční stránce jednoznačně úspora. Co vy na to? Pohled na to, jak nevzdělanci ubíjejí českou literaturu, je tristní.

Michal Šanda

Převzato z Literárních novin č. 26, kde článek vyšel pod názvem Jak prodat knihu?

Přečteno

Když lidi nečtou, a prý nečtou, musí za ně číst jiní. Nakonec proč by nemohli existovat profesionální čtenáři, kteří by za úplatu četli pro druhé.

Četba, s. r. o., čteme za vás a pro vás! Přivezte nám svoje knihy, my je za vás přečteme (očteme vám je) a zase si je můžete odvézt. Množstevní slevy, rychlostní příplatky. Podle vašich požadavků pak vypracujeme závěrečné zprávy, jež budou opatřeny kulatým razítkem.

Mohlo by to vypadat třeba takhle:

Zaprvé

Sadovu *Julietu čili Slasti neřesti* jsem dosud nečetl, tak jsem si udělal takový „doškolení“ čtecí víkend. U Sadeho je problém, že se čtenář nikdy nedoví, zda čte překlad původního textu nebo nějakou vykuchanou či nastavovanou variantu. „Porevoluční“ vydání z Agentury cesty je ukázkovým příkladem tehdejšího nakladatelského kapitalismu, vydat rychle, i když špatně. V tiráži je psáno, že jde o zkrácené a upravené vydání. „Dílo“ je příbuzné se *120 dny Sodomy*, neřest je umocněna násilím; tedy jakási odvrácená strana *Justiny*.

Mottem by mohlo být oznámení Juliety jedné z obětí: „...trochu tu sviňáčíme, mé srdce, a jsme nestydatí...“

Nicméně proč se o knize na tomto místě zmiňuji. Mimo „katalog“ všech perverz-

ních úchylek je tu i pár zajímavých pasáží o morálce či zápisů „politologického“ rázu. Viz kapitola *U dvora carevny Kateřiny II.*

„(...) Petr Veliký, můj proslulý předchůdce, se domýšlel, že vykonal kdovíjak zázračnou službu svému lidu, když jej zbavil okovů. Ten lid přece neznal nic jiného než otroctví a jen v něm se cítil spokojen. Petr, který víc myslel na svou slávu, než na štěstí těch, kteří budou povoláni po něm převzít trůn, si vůbec neuvědomil, jak svými činy zhanobil carskou korunu, aniž by se národ stal šťastnějším. Co svými převratnými změnami dokázal? Co znamenalo zvětšení říše pro něj, který měl užitek jen z několika málo verst této země? Co měl z toho, že velkými náklady zavedl v zemi vědu a umění? V zemi, od níž nemohl požadovat nic jiného než výnosy. Jak se mohl těšit z paprsku jakési svobody, která byla opakem jeho násilných opatření? Udělal z Ruska nešťastnou zemi a jen ten, komu se podaří dostat tuto zemi do původního jha, se může právem nazývat jejím osvoboditelem.

Jen malá část osvícených Rusů ví, oč přichází. Masa národa je spokojena, je-li postaráno o její denní potřebu. Koho tedy lze nazývat šťastnějším? (...)“

Tohle sedí. Pořád. Od té doby se nezměnilo vůbec nic.

Zadruhé

Parta, která připravuje edice Demlových dopisů, dokazuje, že by vydávání jeho spisů

zvládla a že výsledek by patřil k tomu lepšímu, co u nás při podobných „oučtování“ vzniká. Bohužel, tahle pravda je pro někoho úplně putna.

Daniela Iwashita a její studenti z „demlovského“ semináře (předpokládám) připravili pro pražský Památník národního písemnictví „vnitřnosti“ dalšího sborníku Literárního archivu (43/2011) s názvem Komu svěřiti tento list? *Korespondence Jakuba Demla do roku 1918*.

Kdo chce zjistit, s kým všim si Deml psal, ať si výtisk koupí, vyšlo ho jen 400 kusů... Dobře, tak aspoň napovím: od rodiny přes spolupracovníky až třeba po Richarda Weinera nebo Marii Majerovou.

„Dopisy“, to jsou v Demlově tvorbě jakési plovoucí kry, které autor přemísťuje z moře do moře, netají, naopak občas i narůstají, jsou to jakési ostrovy stability v ostatním psaní. Otevřít se druhým, nebát se výsměchu či lítosti, neboť ne vše jsou poetické listy, někdy jsou to obhajoby, jindy obžaloby, stýskání, vztek, ponížení.

Deml je současný autor, jeho texty nestárnou, stále drží dech a poráží většinu místních borců na body. Jeho „literární“ postup je na první pohled jednoduchý: nemít to pod kontrolou, nehrát role, pustit to ze sebe. Jak říkám, je to úplně jednoduché, zkuste to!

Smutek je čímsi provizorním, radost jest čímsi provizorním: ví Bůh, proč jsme trpěli jako zvíře, které přivázali ke kůlu a zbili a zkopali a poplivali – a ono, nemá tvář, vydávalo jen stony, nikoli slova lidská, nikoli věty článkované, nikoli báseň, nikoli povídku, nikoli novinářskou zprávu, nikoli společenskou řeč – nýbrž cosi tak podivného jako knížky Jakuba Demla... A ví Bůh, proč jsme se radovali, tak radovali, jak bychom byli vytrženi do nebe, zapoměnuše na všechno, co zohyzdilo naši duši a naši tvář. Myslím si: trpíce, byli jsme nádeníky Radosti, a radující se, byli jsme nádeníky Bolu.

Věřím jen v zázrak a čekám jen na zázrak.

Několik mužů mne oklamalo, po straně se mi smějí, nevědouce, že se smějí sobě, neb já věděl, že mne šidí: ale co jsou mi ztráta majetku, ba i ztráta cti – čekám-li zázrak?

A až budu jak se patří ubohý, tělem i duší, přijde Zázrak a řekne: Hle, dnes už nemám, co bych ti vyčítal, neb už nemáš ničeho, jsi jak se patří ubohý – viz: Světlo!

I obléknu se v světlo. A nebude řeč má jako zamrzlý potok, nýbrž bude jako louka v máji.

(dopis Marii Tischlitzové, 27. 3. 1913)

Fakt toto zkuste, je to přece úplně jednoduché...

43

LITERÁRNÍ ARCHIV

PAMÁTNÍK NÁRODNÍHO PÍSEMNICTVÍ V PRAZE

KOMU svěřiti tento list?

Korespondence Jakuba Demla do roku 1918

Z obsahu:

Daniela Iwashita:
Dílo v druhé osobě

Iva Mrázková:
Dialog Jakuba Demla s výtvarnými umělci a s výtvarným uměním

Sárka Kořínková:
Pražský pobyt Jakuba Demla v letech 1912–1913

Zprávy o připravovaných edicích korespondence Jakuba Demla (František Bílek, Josef Florian, Jaroslav Durych, Josef Richard Marek a další adresáti)

Edice vybraných korespondencí Jakuba Demla z let 1903–1918 (Marie Tischlitzová, manželé Neumannovi, Růžena Svobodová, Richard Weiner a další adresáti)

Zprávy literárního archivu

Zatřetí

Angažovaná poezie
jako propagace
nějakého nového
velkého příběhu změny
má sotva šanci být
akceptována publikem
uvyklým na pocit
svobody při výběru
z plurality možností.
Naděje angažované
poezie v současnosti
spočívá tedy v její
kritické varietě. Tím
ovšem nechci brát
legitimitu
příležitostnému
ideovému básnění –
jeho ideálním
prostorem by byly
stránky denního tisku,
kde by se touto
formou komentovalo
aktuální dění. Ale to je,
jak víme, čirá utopie.

Dvojčíslo *Psiho vína* 59/60 je z formální stránky pokusem posunout „artefakt“, kterým každý záznam slov je, i když někdy nevíme proč, zase někam dál. Podlouhlý tvar není z praktických důvodů to nejlepší řešení (viz opačně měsíčník UNI), jako stará konzerva musím zabrblat. Třeba se to bude uživatelům líbit. Co mi vadí více, je pidipísmo použité pro rozhovory nebo recenze. Tak se vám bude, milánkové, horšit zrak, nemyslete si!

Karel Piorecký se snaží „popsat“ a sumarizovat (na stranách 23–29) probíhající diskusi o angažované poezii. Bolí mě to, když čtu: *Současné pojetí angažované poezie musí být projektováno s ohledem na postmoderní situaci kultury, v níž nadále vězíme. Angažovaná poezie jako propagace nějakého nového velkého příběhu změny má sotva šanci být akceptována publikem uvyklým na pocit svobody při výběru z plurality možností. Naděje angažované poezie v současnosti spočívá tedy v její kritické varietě. Tím ovšem nechci brát legitimitu příležitostnému ideovému básnění – jeho ideálním prostorem by byly stránky denního tisku, kde by se touto formou komentovalo aktuální dění. Ale to je, jak víme, čirá utopie.*

Zbývá ještě otázka, zda by nebylo vhodné najít nové, negativními konotacemi nezatížené označení a pojem „angažovaná poezie“ nechat spát. Byla by to předně škoda s ohledem na bohatou tradici, k níž se lze právě prostřednictvím tohoto pojmu hlásit a čerpat z ní inspiraci. Ale hlavně je už ocelku jasné, že tato otázka se vyřešila sama tím, kolik už bylo k tomuto tématu v poslední době napsáno – jazyk si už vybral. Označení angažované poezie je pozoruhodně životaschopné. Možná až příliš. Jeho četnost totiž předbíhá samu básnickou praxi, která by zhmotňovala jeho význam. Až se zdá, že současná diskuse o angažované poezii je kompenzačním mechanismem kolektivního literárního vědomí, které v sobě nese zátěž nevyřešené obecnější otázky

po vztahu literatury a politiky v posttotalitní společnosti.

A při čtení jsem nenápadně kontroloval, zda někde mezi řádky nevykukuje třeba Sáva Šabouk, autor geniálně prostoduché knihy *Břehy realismu*.

Už jsem dost starý na to, abych nepochopil, že třeba Reynkova poezie byla daleko angažovanější než Neumannova. Takže celá tahle takzvaná diskuse není ničím jiným než, a budu se po tolikáté opakovat, mlácením kladivem do přirození a udivením z toho, že to bolí, když se pokaždé trefíme. Lékem na angažovanou poezii, pokud ale ti, kteří se jí snaží provozovat, mají opravdovou snahu s tím něco udělat, je netrefit se. Myslím tím kladivem.

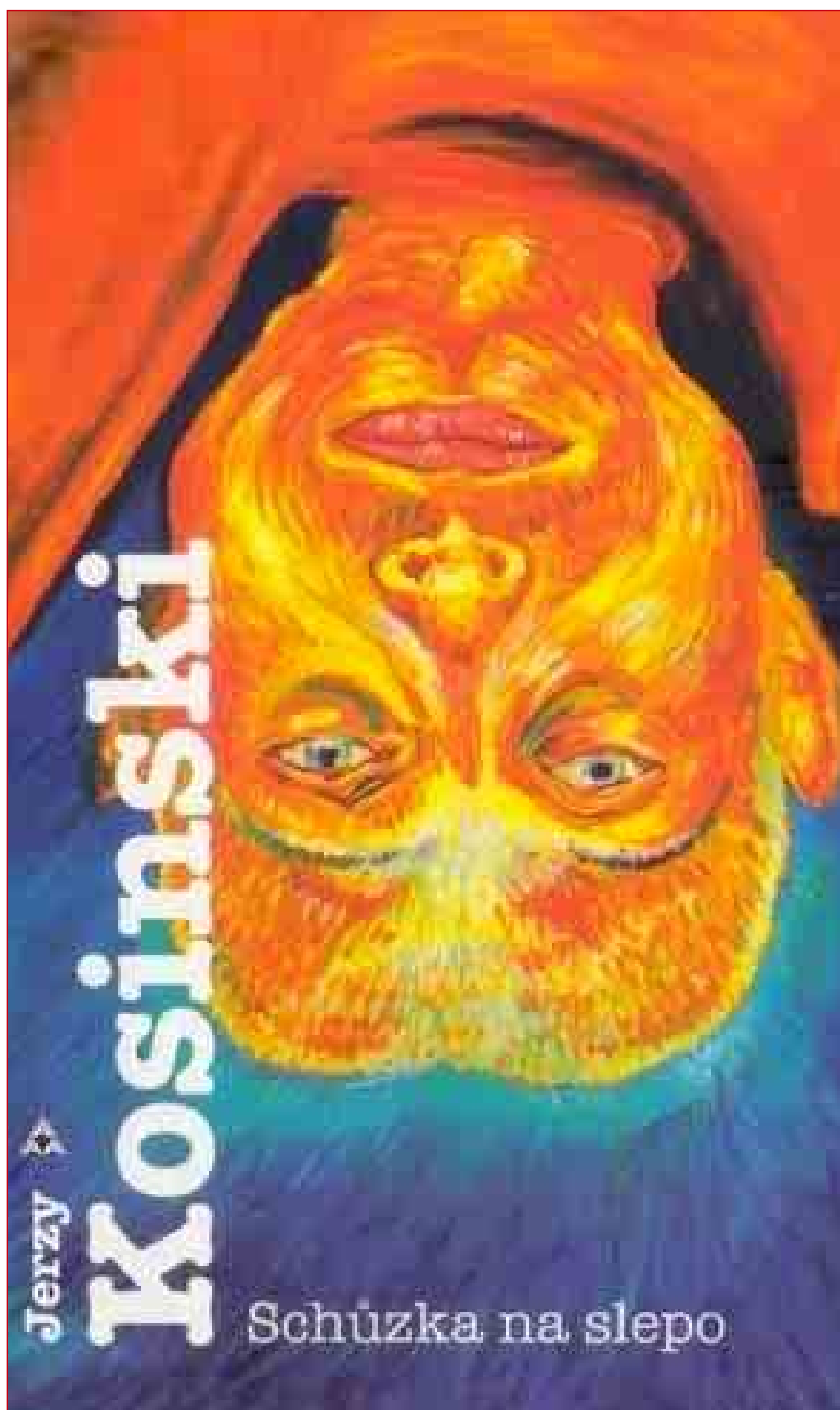
Termín „angažovaná poezie“ odděluje od slova „angažmá“ jen tenká panenská blána. Je penetrována každým nepatrným zachvěvem...

Ne že by bylo přežvejkávání angažované poezie out. Třeba ve 14. čísle A2 je jí až po okraj. Angažovaná okurková sezona. Okurková sezona angažovanosti. Ale připadá mi to trochu jako ten osamocený stan „pražské okupace na Klárově“. Occupy. Do kupy! Od konce dubna už uplynulo dost doby, aby nadšení z nasranosti vyprchalo (samozřejmě, že jsme všichni nasraní, to tak musí být). Ale kotlíkaři patří do lesů, do Prahy patří stánky s párky a klobásami.

Okupanti, iditě angažovaně damoj!

Začtvrté

Čtvrtý český překlad Jerzy Kosinského *Schůzka na slepo* (*Blind Date*; Argo, 2005, přeložila Ivana Jírovcová-Fieldová). Stejně dobrá, jako ty předchozí, možná že nejlepší, pokud jsme schopni poměřovat díla tohodle psance/psáče. Přečtete a ztratíte důvod, abyste se o něco pokoušeli vy sami. Když chcete něco dělat, tak raději běžte natírat plot!

Sled příhod, někdy humorných, někdy tragických George Levantera, exulanta ze SSSR, který operuje všude po světě, nejraději v USA a ve Švýcarsku. Kromě jiných i popis „popravy“ Sharon Tateové a jejích přátel Mansonovic rodinou.

Jedna historka je o evropském přistěhovalci, básníkovi, který má jedinou pa-

mátku na své předky, malé dělo ze 17. století. Střílí se z něj vždy, když v rodině probíhá nějaká svatba. Tentokrát došlo k poranění jedné ženy. Nejdříve si hosti mysleli, že její křik „patří k slovanskému rituálu“. Pak Levanter vysvětlí básníkovi, že je přece jen nutné zavolat policii.

Operátor se ho pak zeptal, co se stalo.

„Postřelená žena,“ vykřikl ze sebe.
Levanter slyšel, jak se ho operátor ptá:
„Postřelená kým?“

„Kanónem,“ řekl sotva slyšitelně básník.

„Čím?“ zeptal se operátor.

„Kanónem,“ opakoval básník.

„Prosím, přeslabikujte mi to,“ řekl operátor, který si zřejmě nebyl jistý, zda mu dobře rozuměl.

„Ka-nó-nem.“

„Kanónem?“ opakoval operátor.

„Kanónem,“ řekl básník.

„Kolik dalších lidí bylo zraněno nebo zabito,“ zeptal se věčně operátor.

„Jedna žena byla zraněna,“ sténal básník.

„Škody na majetku?“

„Žádné,“ povzdchl.

„O jaký druh kanónu se jedná?“

„O unikát. Starožitný.“

„Voláte z muzea?“ zeptal se policejní operátor.

„Ze soukromého domu.“

„Kanón v soukromém domě?“

„Ano. Rodinný kanón,“ kvílel básník.

„Kdo z kanónu vystřelil?“ zeptal se operátor.

„Já sám,“ řekl básník tiše.

„Vaše povolání?“

„Básník.“

„Básník? Ale čím se živíte?“

„Píšu básně.“

„Sanitka je na cestě,“ oznámil mu operátor.

PS: Původní jméno autora je Józef Lewinkopf.

PPS: Tak já si jdu míchat tu barvu...

Jakub Šofar

O Prometheovi, zelňákách a důvodu, proč se nemohu smát Ridleyemu Scottovi

Již dávno se má letová dráha odklonila od témat a příběhů sci-fi. Knihy tohoto typu leží někde v mé knihovně jako ztroskotané vesmírné lodě na dávno zapomenutých planetách. Pro mnoho lidí je sci-fi na celý život, mě provázelo jen určitou dobu. Ale lhala bych, kdybych řekla, že si občas nevyrazím za nějakým sci-fi dobrodružstvím. Semleta reklamou i rozporupnými ohlasy, vyrazila jsem do kina na palubu Promethea. V kině nás byl malý hlouček a přede mnou se opět vyskytl brambůrkář. Naštěstí stačil pytlík sežrat ještě před začátkem představení. Pak se ovšem v řadě objevil jiný muž a to s pytlíkem zelňáků. Pro mne naprosté novum, zelňákový inovátor. Vybavilo se mi upozornění, které se promítalo v kinech za totáče: „Chodte do kina včas“. Představila jsem si nový slogan: „Chodte do kina se zelňákem.“

Ale zpět na palubu Promethea. Pravdou jest, že mne film nijak výrazně nezklamal. Zařadila bych ho k průměru, něco jako acylpyrin, neuškodí ani nepomůže. Stejně jako mnoho diváků, čekala jsem odpovědi na otázky, kterých se mi nedostalo. Ale pak jsem si řekla, jaké odpovědi jsem vlastně čekala? To, že mi tvůrci sdělí, kde jsme se vzali, o čem vlastně je vesmír? Co když to vůbec nemáme vědět, co když by byla odpověď příliš složitá nebo příliš jednoduchá. A co pak, pokud bychom to věděli, co by se změnilo? Přestali bychom hledat? Třeba existují věci, které mají zůstat tajemstvím.

O tom, že v Prometheovi je spousta ne-logických kroků, je asi zbytečné psát. Při scéně, kterou mnozí recenzenti i někteří diváci považují za stěžejní a velmi vydařenou, jsem si nevím proč, vzpomněla na „Chobotnice z druhého patra“. Jakoby se tvůrci domnívali, že strach je přímo úměrný velikosti zvířete či dané potvory. Nejsm toho názoru a považuji to za kontraproduktivní. Ovšem na druhou stranu jsou tam scény, které mi skutečně vyrazily dech, například soustava planet. Výtvarná stránka filmu je vskutku vydařená. Možná, že se čekalo méně podobností s Větřelcem, ale nesmíme zapomínat, že oba filmy mají stejného režiséra. Invence není bezedná studnice. A tak se prostě jednoho dne stane, že člověk začne vykrádat sám sebe, což je ovšem z mého pohledu celkem logické. Herecké výkony mě příliš nedojaly, až na jednu výjimku, Michaela Fassbendera v roli robota Davida.

Když film skončil, někteří diváci se začali smát. Neznělo to jako smích, ale jako výsměch. Ridley Scott za svůj život natočil mnoho filmů, vesměs hodně dobrých a žánrově naprosto odlišných. Osobně za jeho režisérské absolutorium považuji snímek Thelma a Louise, který je mnohými považován za jakousi „feministickou road movie“. Když pomínu kriminální činy protagonistek, je to film o svobodě. A v tomto případě je za ní zapláceno cenou nejvyšší.

Kateřina Bolechová

Fotoaktualita

Zhmotněná
bezduchost
naší doby.

V

Liszt a Wagner...

eni
idi v
ici

v Piešťanech

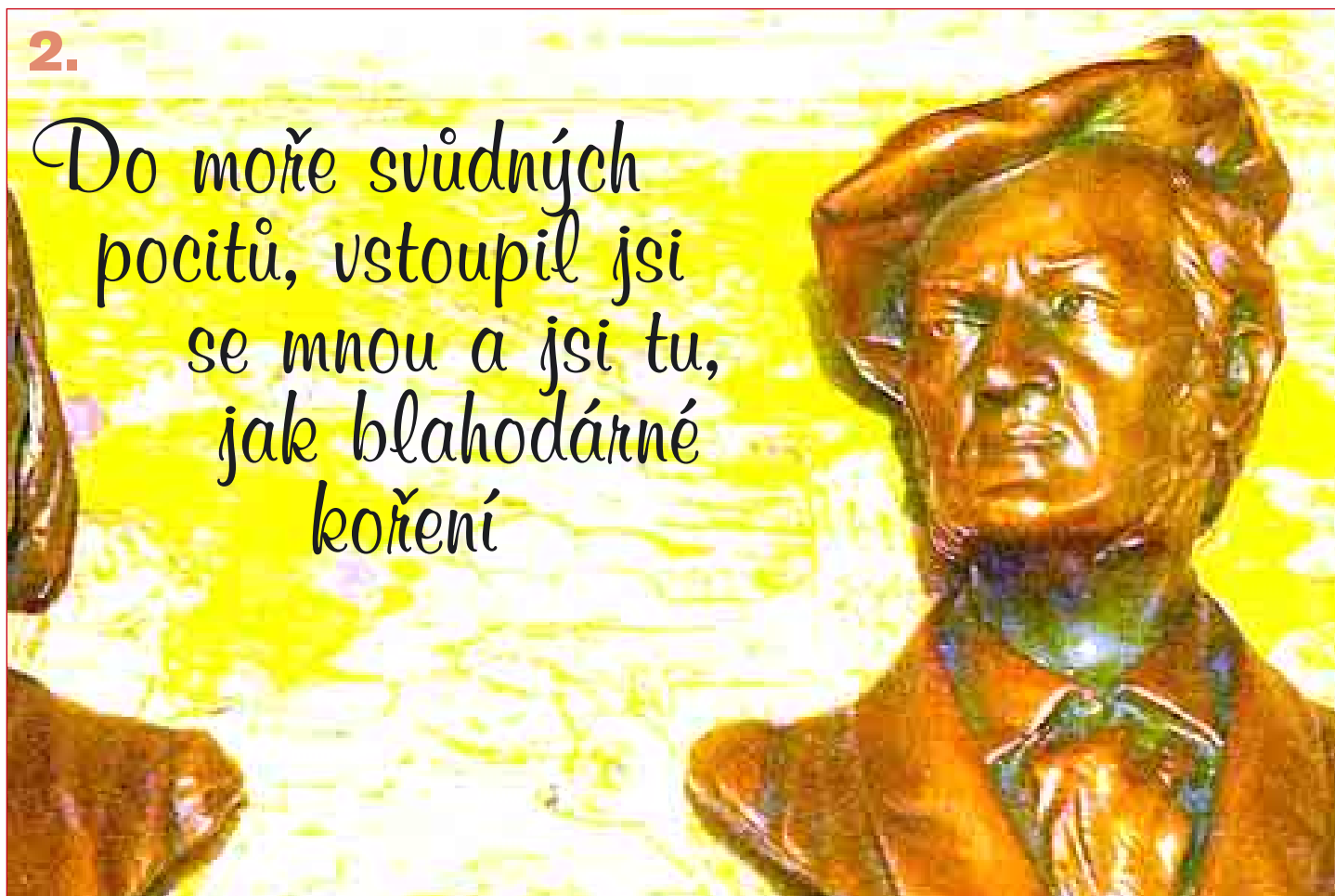
1.

Byla to velmi
dlouhá noc,
tys byl jak kluk,
já pila moc,
to prapodivné
spojení.

2.

Do moře svůdných
pocitů, vstoupil jsi
se mnou a jsi tu,
jak blahodárné
koření

3.

Ať už
někdo
ten
Český
rozhlas
vypne.

Prodejní

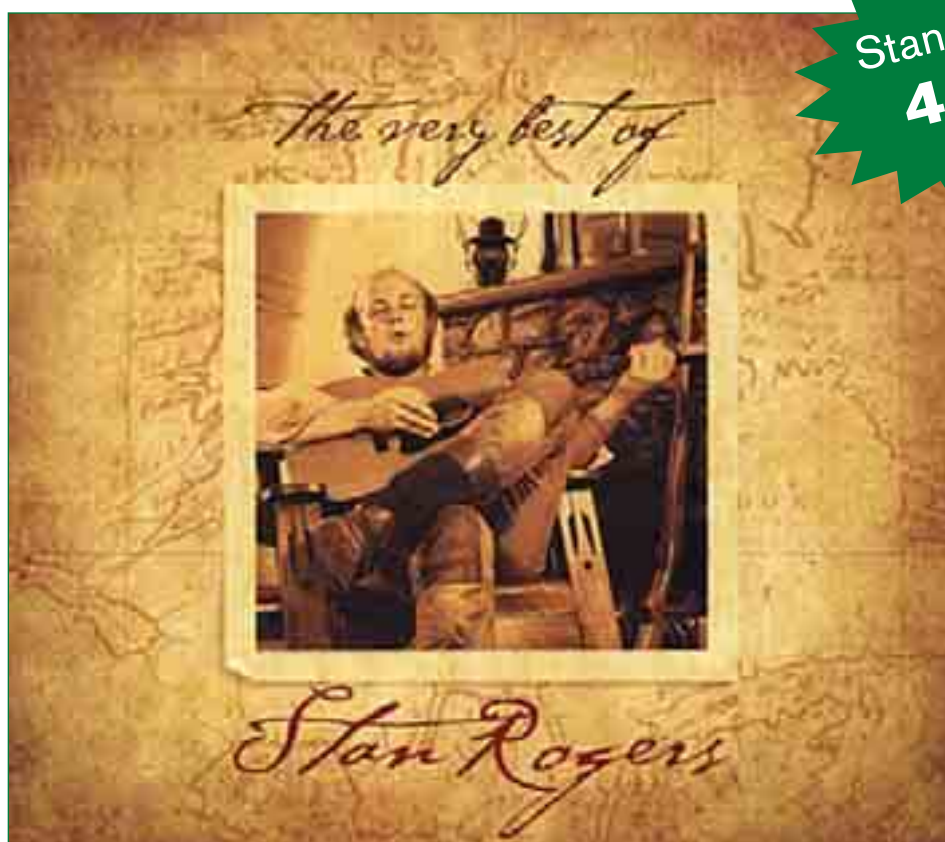
Výstava stanů

Stan Laurel
2370 Kč

Ve dnech 21.–23. 8. pořádá Aukční síň Michal Šanda prodejní výstavu Stanů.

Zde je exkluzivně pro čtenáře
Dobré adresy k nahlédnutí katalog.

Stan Rogers
44 Kč

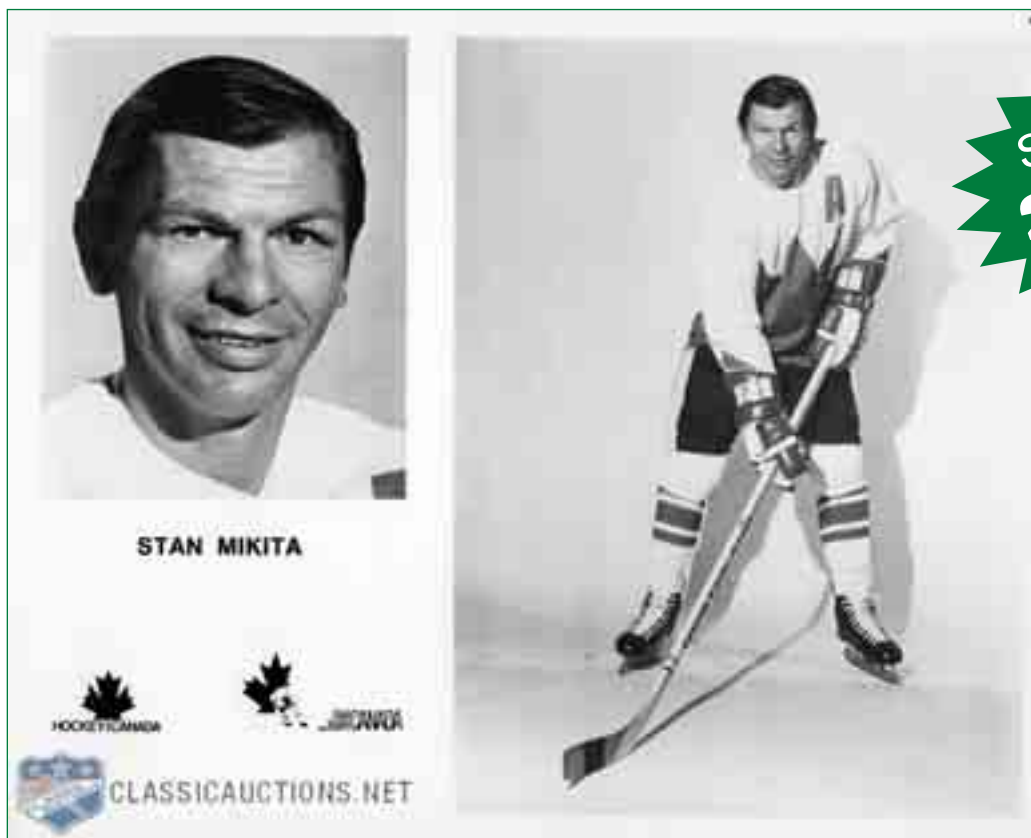
Stan Lee
250 Kč

Stan Marsh
1200 Kč

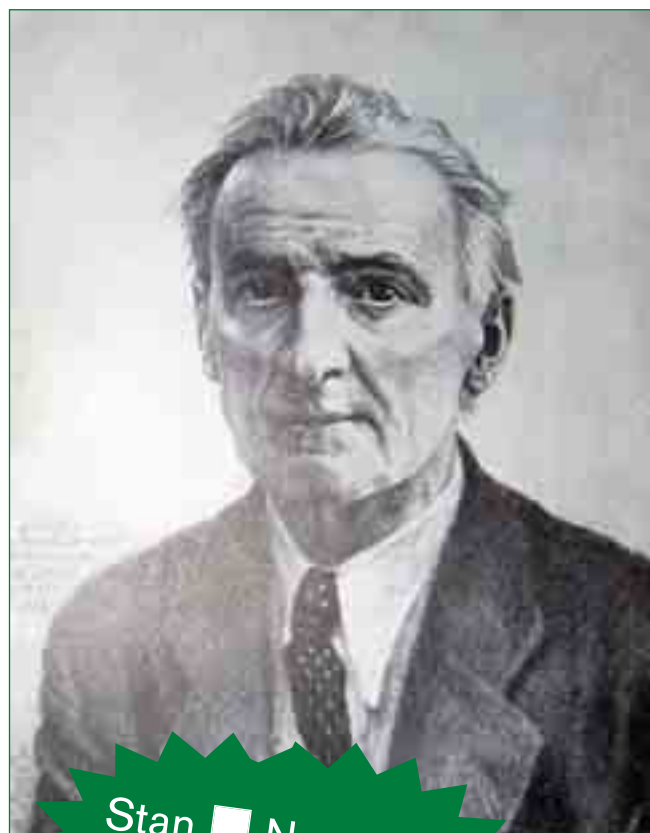
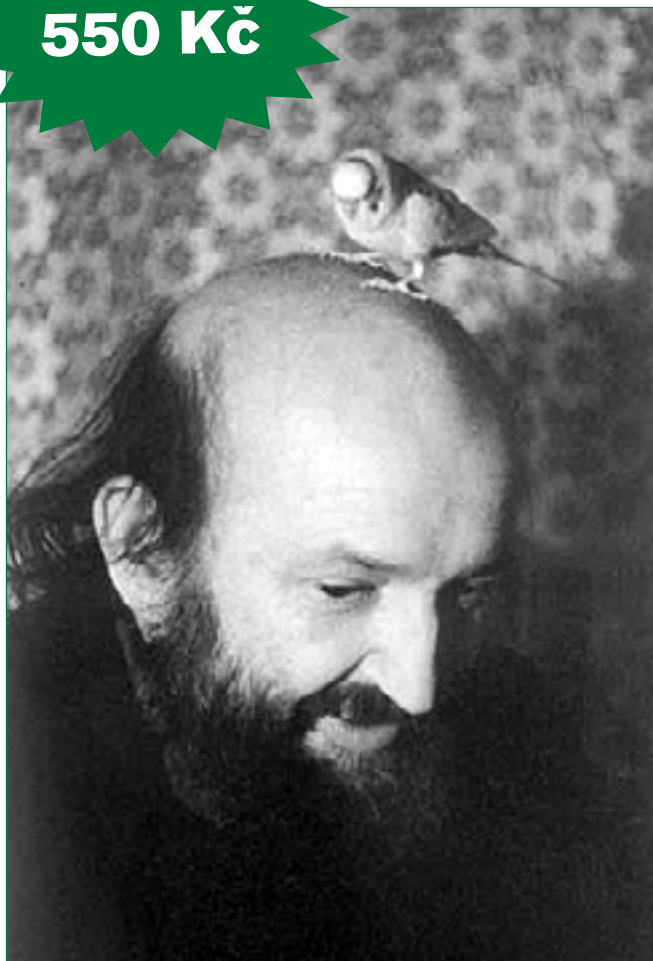
Stan da Gross
7000000 Kč

Stan Mikita
2800 Kč

Stan Kovič
550 Kč

Stan ■ Neumann
1948 Kč

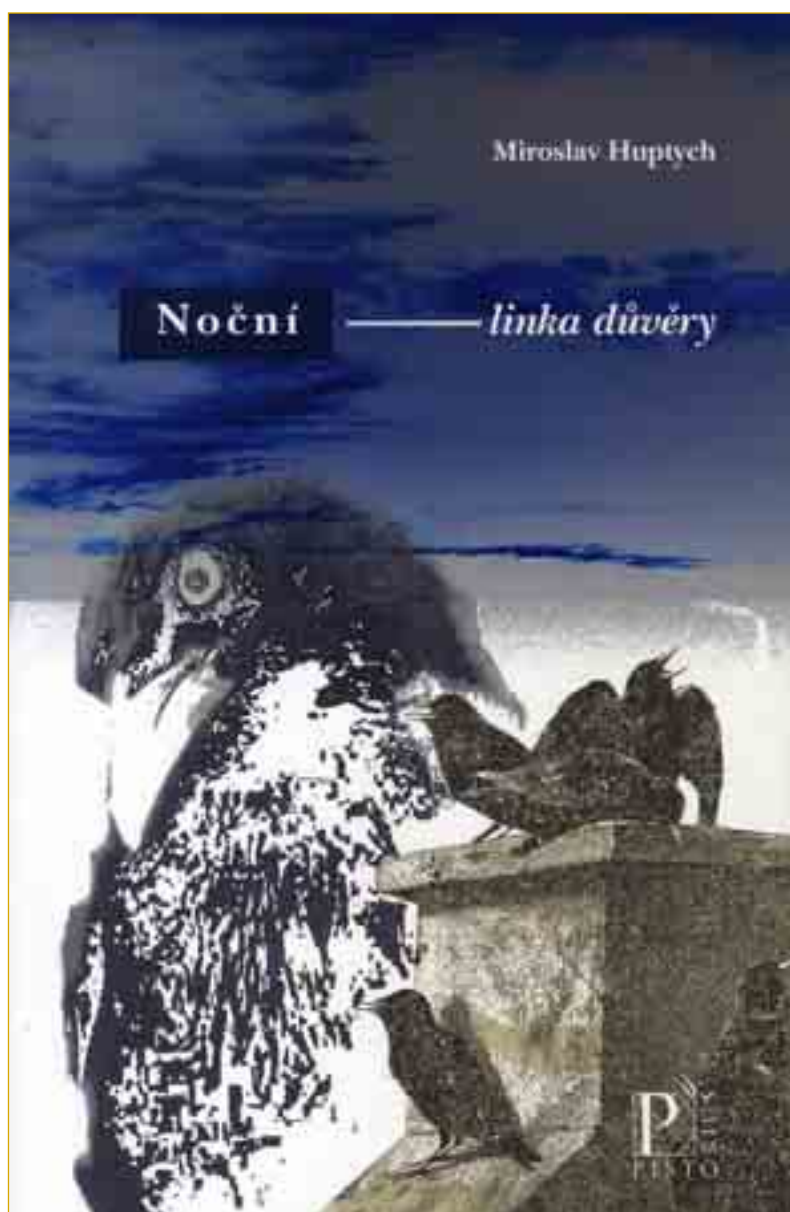
V
ersu

S

Miroslav Huptych:
Noční linka důvěry

Foto Michal Šanda

V červnu vyšla v nakladatelství Pistorius & Olšanská sbírka *Noční linka důvěry*. Jak stojí v anotaci, většina básní vznikla v době, kdy byl autor zaměstnán v Krizovém centru a na Lince důvěry. Inspirací mu byly situace a lidské příběhy samoty, beznaděje, zoufalství, s nimiž se denně setkával. Mezi kultury milovnou veřejností je všeobecně známo, že je Huptych rozkročen mezi literaturou a výtvarnem. Rovněž v tomto případě knihu doprovodil vlastními ilustracemi, tentokrát ale opustil koláž, ve které je jako doma; odložil nůžky, oblékl se, zavřel dveře od bytu, sešel se schodů a vyšel před dům a vydal se do světa s foťákem. Výsledkem jsou překvapivé abstraktní fotomontáže.

Čvaňhák býval také švihákem

v tátově stříbrné tabatěrcce
jenže vyhulen
znicotněn
jest přivolán
aby dosvědčil
že otec byl lampión

Všechny proměny oblaků
louží motovidel třezalek
jsou zázračné

Neboť vše
se vypařuje
pulzuje
světélkuje
hýbe kostrou
jednou tak
a podruhé naopak
což není dobrou zprávou
pro puntičkáře
jenž sobě žádá manuál
kterak by myši z mozku
vyoral

Škatulkáři
jen si škatulkujte

přišívejte diagnózy
horkou jehlou

Kejklíři
škrtejte svými ubohými sirkami
možná se vám podaří někoho
zapálit
napálit
dopálit

Jeden druhému vypalujete rybník
prskavkami citací!

Třetí v řadě řezej po hlavě
čtvrtého
skálopevnými argumenty
s přáním
zažehnout světlo

A možná se dostaví
poznání
v podobě zatoulaného psa
který ze všeho nejvíc
potřebuje pohladit

Miroslav Hupych: ilustrace

Filip Gülsen Život je boží

Autor (1992) turecko-českého původu žije v Praze, kde nyní začíná studovat vysokou školu. Píše texty několika emo kapelám, i když miluje Bee Gees. Své básničky dosud publikoval pouze v Dobré adrese (11/2011), příští rok by je rád vydal knižně.

Motto:

Život je boží
než tě smrt složí

Bíblwolker

My lidé jsme jenom květinami...
Ve dne čekáme, zda nás pokosí.
A v noci zůstáváme sami....

* * *

Jeden čas od času podivnou myšlenku zahání:
prý kdysi první byla láska a až pak zklamání.

* * *

Chvíli trvá, než se k pravdě člověk doklopotá:
že životní láska není láska do života.

* * *

Můj život nebyl film – jen promítání titulků.
Chvilkové štěstí jsem nezažil ani na chvilku...

* * *

Dnes po dlouhé době mne život neděsí.
Dnes jen myslím na smrt sužován depresí...

* * *

Místo, kde bydlím, má genius loci.
Je strašlivé ve dne... Příšerné v noci...

Vrehlický magický

Za trochu lásky šel bych světa kraj.
Šel s hlavou odkrytou a šel bych bosý...

Ale ne. Stojím... Mám snad marně hledat ráj?
A že je láska? Čelo se mi hrůzou rosí...

Coolprimamrd

Za kačku svlíkačku
a za dvě mrdání.
Nevím co je za tři
ale strach mi to nahání.

* * *

Přestaň už vzlykat – lásko má – proč nejsme spolu.
A přijď se pověsit – vedle mne – na pergolu.

* * *

Náš vztah stejně jako jiné vztahy ztroskotá.
Jsi má životní láska. Do jiného života...

* * *

S vírou svou dětskou napjatě čekám
že přijde Bůh a pošle mne někam...
Však možná tu byl a radou mne podělil
neb po celý život stále jsem v prdeli.

* * *

Skončil další vztah... Není proč dávat si repete.
Tu pravou stejně poznáte, jen když ji minete...

* * *

Řekla: Zlomils mi srdce a hrozně to bolí.
– Neplač, jen pár dní, než tě někdo další skolí.

Via Krchovský

Život je čím dál strašlivější, Bože...
Už není trapné ani uprdunutí do soulože.

Z antikvariátních banánovek

H
istor
ia

Časopis Naše Polabí s podtitulem Vlastivědný sborník okresu Brandýského existoval v rozmezí let 1923–1935. Jednalo se o měsíční, ročně vyšlo deset čísel, vždy od září do června. Vydavatelem byl Osvětový výbor v Brandýse nad Labem.

Naše Polabí

Poštovní autobusová trať

Hlavno Sudovo–Praha–Vršovice

Jest dlouhá 37.8 km. V našem okrese má 10 zastávek, poslední jest Podolanka. Ze Sudova Hlavna měří tato trať: do Hlavence 3.6 km, do St. Boleslavě pošt. úřad 10.8 km, do Brandýsa n. L. 12.3. km, do Dřevčic 15.6 km, do Vysočan pošt. úřad 27.7 km. Sazba za dopravu osob počítá se 60 h za 1 ujetý km. Těto sazby nelze pro dosavadní drahotu snížit. Provoz obstarávají 3 šofeři se 3 vozy; v neděli a ve svátek jest připojen k jízdám z Prahy do Hošky vlečňák. Před válkou bylo v českých zemích 20 státních aut. tratí v délce 470.6 km. Stav poštovních automobilových tratí koncem června 1925 jest tento: počet tratí 116, délka tratí 2586.7 km, počet autobusů 217, nákladních těžkých vozů 56, vozů lehkých (Walter) 35 a jeden cisternový tang.

Ryby našeho Polabí.

Věnováno zárybským rybářům.

Denně vystupuje z vlaků na nádražích blízko Labe mnoho mužů, s mohutnými svazky bambusových prutů, s přeplněnými bačochy na zádech a s kufříky v rukou. To jsou rybáři. Pospíchají k Labi či Jizeře. Setkáme se s nimi skoro po celý rok. Které ryby tedy možno chytit v Labi? Je jich ještě dnes dosti, ale ubývá jich. Škodí jim odpadkové vody z továren, umělá hnojiva, konečně regulace, která připravuje ryby o místa ku tření. Škodí jim četná vydra, která spotřebuje denně až 3 kg ryb a škodí jim také pytlák, který je v době tření nabodává na *grondli*, líčí proutěné vrše a pytlovitě síť, měchy. Ryby ve tření nepozorují nebezpečí a rychle plní položené nástrahy. Chytí-li se do měchu za den 40 kg ryb před vytřením, jaká obrovská škoda tím vznikne!

Ještě před dvaceti lety byl v Labi dosti četný šíl čili candát. Dnes tato dravá ryba s výborným masem jest vzácná.

Od starých rybářů se dozvídáme, že hojným byl losos. Je to ryba 20 kg těžká s masem narůžovělým a velmi chutným. Chytají se lososi do sítí ve vratech jezů, u nás v Lobkovicích. V 16. století byly jezy na Jizeře ve Skorkově a Opočně velmi nákladně upraveny pro lov lososa. Při nepodařeném skoku jsou lososi srazeni mocně proudící vodou do sítě *keseru*, z kterého se již nedostanou.

Velmi zajímavou rybou je úhoř. Tělo má hadovité, dorůstá 1 1/2 m délky a ve zvláštních případech až 6 kg váhy.

Malé pozornosti rybářů těší se ostnoploutvý ježdík. Ulovený, na břehu roztáhne skřele, naježí hřbetní ploutev a vypadá tak příšerně, že mistr Aleš kreslil podle něho raky. Vylučuje tolik slizu, že hoši ho jinak nejmenují, než *smrkáč*.

Známým lupičem našich vod je štika.

Největší rybou Labe je sumec. Před 40 až 50 lety převozník Zelenka ze Záryb chytával sumce až 60 kg.

V hlubinách žije kapr. Dožívá se značného stáří i slušných rozměrů a váhy 12 až 15 kg.

V běžící vodě s písčitým neb křemenitým dnem, pod vymletými břehy a velkými kameny žijí pospolitě parmy. Požirají červy, hmyz i velké rybky. Maso není valné a jikry jsou jedovaté.

Tloušti je podobný jesen nebo jezuvě (májová ryba). Byl chycen před 50 lety a objevuje se ojedinele.

V stojatých vodách, na tůních, na starém Labi u Křenku a Mlékojed je četný perlín (šenkýřka) s oranžovou duhovkou, s nazelenalými šupinami, žlutými a červenými ploutvemi.

Ve větších hloubkách Labe žije málo známý mník. Je to noční dravec. Maso je bílé, chutné, ale málo šfavnaté.

Když nebylo vysokých jezů, dostal se k nám z moře občas i jeseť. Poslední byl chycen dávno před válkou u Selčánek.

Procházíme-li se po okrese, najdeme ještě tu a tam zbytky hrází vypuštěných rybníků. Dosud udržely se názvy míst v *rybníčkách* v Čelákovcích a v Kostelci, v Zápech, v *jezeříštích* v Zárybech. Dříve bývaly rybníky v každé vesnici. Nejrozsáhlejší měrou provozovali hospodářství ryb při panství brandýském. Nasazovalo se ročně až 723 kop kaprů. Čelákovští a toušeňští odpradávně obchodovali rybami. Když neměli dostatek svých, nakupovali na panství pardubickém. I mostné platili rybami – kapra za fůru přes most u Toušně. V Zárybech od nejstarších dob v čís. 1 až 5 bydleli rybáři. Ještě do války vozívali z Martinova a Záryb ryby před vánocemi na trh do Brandýsa. Po válce jest rybolov pronajat pražskému rybářskému klubu. Dnes u Labe je o ryby nouze, jaké nikdy nebyvalo a objeví-li se na trhu před vánoci přece ryby – jsou to třeba štika kapři.

Několik číslic o Staré Boleslavi.

Dle sčítání z r. 1921 měla St. Boleslav 3833 obyvatel a 541 domů: 1926 mužů, 1907 žen, 3709 národ. čsl., 31 něm., 0 žid., 64 jiné národ., 29 cizozemců. Pro toto občanstvo bylo v roce 1924 pořádáno 43 tanečních zábav, 9 přátelských večírků, 10 koncertů a slavností, 1 veřejné tělocv. cvičení, 2 koňské dostihy. Na jatkách i s nucenými

porážkami bylo poraženo: 6 koní, 248 kusů hovězího dobytka, 345 telat, 53 ovcí, 452 jehňat a kůzlat, 1148 kusů dobytka vepřového. Vypilo se 4389 hl 80 l piva. Bezpečnostní strážní bylo udáno 154 aut pro rychlou jízdu. V městě bylo pronajato 99 letních bytů (mimo lázně Hoštka) a zavítalo sem 74 procesí. (Prosíme o statistiky tohoto druhu i z jiných obcí okresu.)

Hrabě Špork

Okolo Lysý, Lysý
jsou pěkný lesy;
Špork hrabě tam býval,

po Labi jezdíval –
kde jsou ty časy!

Když on plul tudy, tudy,
hrály mu dudy;
všude po všem břehu
stály v velkém sběhu
lidí hromady.

Na obě strany, strany
měl svý poddaný;
házel jim sedmíky
tak ctil on rolníky
sobě oddaný.

Parač.

V okolí Staré Boleslavě strašily a snad i straší do dnes mnohé maminky své děti, které se nechtějí o Štědrém dnu postiti – paračem. Parači byli různě ustrojeni. onen, o němž mi vyprávěli, oblékl prý bílé punčochy, bílé dámské střevíce, přes šaty navlékl bílou zástěru a na tu zavěsil dlouhý nůž s ocílkou. Na obličej měl masku a ruce omočil v krvi. A tak, s hrncem krve v rukou chodil o Štědrém večeru po domech, vše krví pomazal a ve světnicích pak brousil nůž o ocílkou a hrozivě se točil po dětech, že je rozpárá. Často prý byly děti tak postrašeny, že celou noc nespaly, ba i ve spaní mluvily o krvi, noži a parači. Veliký zmatek nastal, vešel-li parač do stavení, kde sedávala pohromadě odrostlejší mládež, už připravená na půlnoční do kostela. Tu byl křik a nárek: každý zalezl tam, kam mohl. A parač vlezl za kamna, pod postele, do skříní a dotýčným nezbylo nic jiného, než honem domů, aby se umyli a převlékli. Po takové návštěvě musila často hospodyně znovu mýti celou světnici.

Z Kostelního Hlavna nám připsal p. učitel Uzel, že i v obou Hlavnech parač chodíval jakožto připomínka na vraždění betlémských pacholátek z rozkazu Herodesova.

ROČNÍK III.

LISTOPAD 1925.

ČÍSLO 3.

J. S. Machar:

Sonět o západu slunce v listopadu.

Bezútešná mlčíci
pláň svůj pohled k nebi věsí...
V mrazivých vln směsici
dopadlo teď slunce kdesi.

Ticho... Náhle podnebesí
rudne... rudne... Kouřící
krev svou lije v oblak směsí
slunce skonávající.

V těžkém letu na vše strany
pátřejíce hlavou svou,
k západu se nesou vrány,
snad tou krví oklamány,
z hnízd svých v rudou výheň jdou
za domnělou mrtvolou...

(Sonety.)

□ □ □

Ľ. B. Volava:

Kostelecký rodák - novinář Frant. Šimáček.

(Z galerie našich znamenitých hvojanů.)

Vlivem francouzské revoluce, jejíž ohlas pocítil se i u nás, zrušena v r. 1848 v Čechách robota selského lidu a národu našemu dána konstituce, t. j. právo rozhodovati o svém osudu ve sněmích.

V těch dobách působili mužové prodechnutí láskou k vlasti a k národu, kteří se jali osvobozený lid vzdělávati, probouzeti. Ale vláda rakouská v ustavičném strachu o svoji moc a vůbec o mocnárství rakouské ztěžovala každé jejich hnutí a všelijak dusila každé sebemenší vzepětí utlačeného přesvědčení národního. Smutně proslula v tom ohledu tehdejší vláda Bachova. Ale bylo to marné. To uvědomění našeho lidu, že je příslušní-

Kostelec n. L. r. 1840.
(Dle současné rytiny ke čl. J. B. Votavy »Kostelecký novinář F. Šimáček«.)

Byl to obr, jakých u nás nebude mnoho, neboť měřil 1 m 52 cm a vážil 40 kg. maso v počátečním rozkladu nepoživatelné bylo zakopáno, hlava a kůže darovány Rybářskému spolku v Praze.

V Zárybech byli chyceni před dvěma roky tři sumci. Nejtěžší vážil 15 kg. V Praze, kam dopraveni, budili sensaci. Rovněž v Zárybech se vypravuje, že rybář Zelenka asi před 50 lety chytil sumce těžkého 60 kg. Odvezl ho do Brandýsa. Byly prý ho plné řeznické necky a ještě ocas přesahoval.

Obrovský sumec.

V červnu našli dělníci pod čelákovickým jezem u továrny mrtvého sumce, který měl v hlavě dvě střelné rány. Byl to obr, jakých u nás nebude mnoho, neboť měřil 1 m 52 cm a vážil 40 kg. maso v počátečním rozkladu nepoživatelné bylo zakopáno, hlava a kůže darovány Rybářskému spolku v Praze. V Zárybech byli chyceni před dvěma roky tři sumci. Nejtěžší vážil 15 kg. V Praze, kam dopraveni, budili sensaci. Rovněž v Zárybech se vypravuje, že rybář Zelenka asi před 50 lety chytil sumce těžkého 60 kg. Odvezl ho do Brandýsa. Byly prý ho plné řeznické necky a ještě ocas přesahoval.

Na koltůře.

Jak mluví lesáci v staroboleslavském okolí.

Jenda hajných přišel z lesa sám. Mamince bylo divné, že jde bez otce a ptala se ho: „Kde zůstal tatínek?“

Jenda vyprávěl: „Šli jsme břízkovou šlajsnou do pařezin na koltůru. Tonda Řezáčů s Fráňou Fabiánovým se hádali o štechr. Fráňa chtěl ten svůj, co měl loni. Jinak nechtěl štechrovat. Tatínek je musil rozsouditi. Slezačka a všechny ženský si zamlouvaly u tatínka ryfky, že tam bude tráva samý ko-

řen. Tatínek jim říkal, že teď nesmí chodit ani na stařinu, ani na břesk, ani lámat pras-kač. Na pasece dobývali Křenáci pařezy a jeden nám ukazoval, jaký čep má dobytý pařež. Byl samá louč. Na vokoneci – na vejstavu seděla vrána. Když jsme šli podle vyrovnaných brahů, potkali jsme pana fořta. Říkal tatínkovi, aby v kopaninách naplecoval asi 20 borovic, že si pro ně panští přijedou. Pak šli k těm pokáceným verpánům, že je budou s klupnou měřit, a mě poslal tatínek domů.“

Šlajсна – z něm. die Schneisse (čárka mysl. výraz) tenatice, hospodárnice; jsou to široké cesty geometricky rozměřené dělící revír na určité čtverce nebo jiné tvary k vůli obhospodařování lesa.

Štechr – něm. der Stecher, průboj, dloubák; dřevěný úzký rýč, ostří jeho okované silným plechem. Užívá se ho ku sázení jednoletých sazenic.

Ryfky – rýhy, pruhy, pásy. Na holých sečích odstraní se drn a buřeň v šířce 50 cm a prokopou se 40 cm asi hluboko celé pásy podél seče. Jednotlivé pásy jsou od sebe 1.50 m vzdáleny. Do rýh sázejí se sazenice.

Vejstav – výstavek, semenáč. Stromy na určité vzdálenosti se při kácení pasek ponechávají, aby svým semenem zalesnily kolem sebe půdu.

Neomylným
prostředkem proti ní
bylo zatloukání do lípy.
Než vyšlo slunce,
ostříhal si nemocný
nehty na ruku i nohou.
Pak si ustříhl kousek
 vlasů, navrtal do kmene
lípy díрку, do níž strčil
vlasý, nastrkal nehty
a zatloukl připraveným
kolíčkem. Potom honem
utíkal domů.

Čep u pařezu - kůlový kořen, zejména u listnáčů.

Brahy - vyrovnané palivové dříví do metrů. Výraz slyšený pouze na Brandýsku, jinde se ho neužívá.

Naplecovati - vyznačiti stromy ke kácení.

Verpán - též na Čáslavsku merfán = modřín.

Klupna - něm. Messkluppe, přístroj ku měření stromů pokácených nebo stojících za příčinou vypočítání pevné hmoty.

Břesk - vřes.

Praskač - suché větve.

Rozpočítadlo ze Záryb.

Sedí bába u divadle
hrušky prodává,

žádný se je nekupuje,
ona nadává.

Poslala si učedníka pro pivo.

On jí přišel vyřídit, že má zavřino.

Hop hej, cibuláři jedou...

Co vystavěna trať dráhy kralupsko - turnovské v r. 1966 a trať Vídeň - Děčín 1873, kdy také postavena stanice vřetatská - zmizeli pomalu i naši cibuláři, kteří vyváželi cibuli, česnek a okurky daleko do svět, tam dolů na jih přes Prahu až za Benešov, Votice, do Tábora, na západ přes Plzeň až do Domažlic a Žatce, nahoru na sever do Roudnice, Litoměřic a Těcnu (Děčínu), ba až do Frýdlandu. Hospodáři a povozníci z kraje cibulářského jezdili dál, než cibuláři s trakaři. Jezdilo se do Ausika (Ústí n. L.), do Karlspotu (Karlovy Vary), do Aše, do Budveisu, na východ do Kolína.

Dosud žijí ti staří cibuláři a vyprávění jejich o cestách a co na nich zažili je velmi zajímavé, ovšem, že také často se „zapráší“, že kolem sebe nevidíme.

Sotva na jaře malá cibule *zelenáčka* zvaná zakroužila a měla *krky* - *cívy* měkké, začala se tahat a vázat po 5 až 9 cibulích do svazečku. Kopa těchto svazečků se prodávala po 60ti krejcarech, při čemž jeden svazeček, *král* zvaný, se dával nádavkem. Cibuláři zatím připravili řádný trakař s kšandou a vydali se na cestu. Hospodáři jezdili 2 až 4 krát týdně povozem na trh do Prahy, do Roudnice, do Litoměřic, i dále. Když v létě nesly okurky, jezdili s těmi.

Podzim a zimu až daleko přes vánoce strávili cibuláři na cestách s cibulí. Ženy doma pletly cibuli a česnek v pletničky. Pleteň cibule byla upletena z 24 velkých, nebo 32 prostředních, či 50 malých cibulí s dlouhou natí, pěkně očištěná, že se leskla jako zlato. Z jednoho q cibule bývalo asi 50 pletniček.

Česnek prodával se na párky za 30 krejcarů. Jeden párek česneku byl ze dvou *kej*, z nichž každá měla 18 kytěk po 10 hlavách velkého a 15 kytěk z 12 hlávek malého česneku.

Cibuláři dostali se všude, jim nezůstaly uzavřeny dveře ani panských zámků. Neby-

Pohled na Labe a zátopu ze zámku. Povodeň v lednu 1926.
(Foto Dvořák Brandýs n. L.)

loť tehdy ve vesnici stavení, kde by nebyl *světák*, který prošel celými Čechami s výdělkem prabídným.

Jak léčili v Jirnech zimnici.

Děd Selixů ze Šestajovic vypravuje:

Moje matka měla čtvrtodenní zimnici. To byla častá nemoc a vracívala se vždycky čtyři dny po uzdravení. Neomylným prostředkem proti ní bylo zatloukání do lípy. Než vyšlo slunce, ostříhal si nemocný nehty na rukou i nohou. Pak si ustříhl kousek vlasů, navrtal do kmene lípy díрку, do níž strčil vlasy, nastrkal nehty a zatloukl připraveným kolíčkem. Potom honem utíkal domů. Vždycky se uzdravil a všichni věřili, že mu pomohlo zatlučení.

Nahluchlý strýček cibulář.

OSOBY: *Jenda, chlapec se sáňkami*

Strýček Mareček

Jenda: Nenašel jste strýčku, nic?

Strýček: Jsem Mareček – z Nedomic.

Jenda: Já jsem ztratil rukavici.

Strýček: Mám tam barák při silnici.

Jenda: Jako tahle byla stejná.

Strýček: Jdu, jdu k dceři do Jenštejna.

Jenda (hlasitěji): Byla jako z hedvábí!

Strýček: Inu, musím přes Vrabí.

Jenda: Měla uvnitř králičinu.

Strýček: Dřevčice pak přijdou, synu!

Jenda (ještě hlasitěji): Ruku hřála jako v peci.

Strýček: Na zabíjačku jdu přeci.

Jenda (udiveně): Neslyšíte? – Na mou věru?

Strýček: Mám tam vdanou Nandu, dceru.

Jenda: To je s vámi těžká věc.

Strýček: Její muž – (pyšně) je Řezáč švec!

Jenda: Mám já dneska hroznou škodu.

Strýček: Ze Všetat jsem po rodu.

Jenda: Dvanáct (ukazuje na prstech) korun stály.

Strýček: Cibuli jsme prodávali.

Jenda: Ale strýčku, to jsou řeči.

Strýček: U Křenku že roste větší?

Jenda (mrzutě): Tohle není k ukončení.

Strýček: Všetatské cibuli rovno není.

Kopa těchto svazečků se prodávala po 60ti krejcarech, při čemž jeden svazeček, *král* zvaný, se dával nádavkem. Cibuláři zatím připravili řádný trakař s kšandou a vydali se na cestu. Hospodáři jezdili 2 až 4 krát týdně povozem na trh do Prahy, do Roudnice, do Litoměřic, i dále. Když v létě nesly okurky, jezdili s těmi.

Podzim a zimu až daleko přes vánoce strávili cibuláři na cestách s cibulí. Ženy doma pletly cibuli a česnek v pletničky. Pleteň cibule byla upletena z 24 velkých, nebo 32 prostředních, či 50 malých cibulí s dlouhou natí, pěkně očištěná, že se leskla jako zlato. Z jednoho q cibule bývalo asi 50 pletniček.

Česnek prodával se na párky za 30 krejcarů.

Připravil

Michal Šanda

Q
uod
libet

Co
to je toto?

Foto Michal Šanda

Ivan Wernisch měl 18. června narozeniny. Sedmdesáté. Oslava proběhla v básnickově domovské

kavárně v Řetězové a byla bujará, jak se patří.

Součástí večera

byl i křest sborníku

„Co to je toto?“.

Uspořádat významným osobnostem sborník k životnímu jubileu bývala dříve samozřejmost, dnes je to bohužel spíše výjimka. V poslední době vyšel jediný podobný sborník, a sice Stařec a med, k osmdesátinám Jaroslava Meda. V případě sborníku Co to je toto? jeho editoři do poslední chvíle nevěděli, bude-li vydán pouze v omezeném počtu výtisků pro jubilanta a přispěvatele, nebo ocitne-li se rovněž na knihkupeckých pultech.

Sborník je v prodeji a dokonce na něj už vyšly recenze. Někteří zvědaví kritici se v nich pozastavili nad tím, že ve sborníku není zastoupen ten básník a tamta básnička, oba přece básní znamenitě a tamten také a není tu, basamafousama! Takže na vysvětlenou, zde je klíč k výběru autorů: v roce 2002 uspořádal Wernisch almanach Lepě svihlí tlové, do nějž zařadil básníky jemu blízké. Editoři sborníku Co to je toto? proto oslovili lepě svihlé tly, aby na oplátku zase oni.... Na podzim loňského roku vpluly do zálivu mluveného slova Kominické lodě. Nahrání CD finančně zadotovali zase další, povětšinou literárně činní, přátelé. Ergo kladívko, nebylo záměrem vytvořit antologii současné poezie, ale uspořádat jakési pomyslné přátelské setkání.

Wernischovi vinšovali: Ajvaz, Dudík, Dvorský, Dynka, Fišmeister, Goldfam, Holub, Hr-

báč, Hruška, Hvíždala, Chlíbec, Chobot, Janatka, Kafka, Kaprál, Kořátko, Kotyk, Král, Kremlička, Nowicki, Ohnisko, Olič, Palla, Pitínský, Pízl, Přidal, Reiner, Rybáková, Řezníček, Salava, Slanina, Soukupová, Stančík, Stašek, Svěrák, Šanda, Šrut, Trojak, Vokolek, Voráč a potom přišel Rozehnal a gratulanty rozehnal.

18. 6. 2012

Václav Rozehnal

V Kunraticích u rybníku
špacíroval jeden Bedřich,
ctihodný to antikvář.
Natáhnul se rukou přes břich,
sáh do kapsy, v kapesníku
měl schovaný kalendář.
Kouknul do něj: osmnáctý červen.
Samo datum čert vem,
mne dnes ale louplo v kříži
na znamení že se blíží
letos zase konec světa.
Utíkejte! Po nás veta!

(mš)

Čítanka dobré adresy

Q
uod
libet

Ivan Wernisch: Doupě latinářů

Ivan Wernisch bývá literárními teoretiky zmiňován jedním dechem s Petrem Kabešem, Pavlem Šrutem, Antonínem Brouskem a Jiřím Grušou. Spolu utvářeli silnou mladou básnickou generaci šedesátých let. Co

bylo, bylo. Autorsky mnohem významnější je pro Wernische poslední dvacetiletí. Po normalizačním zákazu začal ve zralém věku sklízet zralé plody. Ty jednoho dne naložil do pekařovy noční nůše a odešel s nimi na trh.

A hle, co se tam od místních trhovců dozvěděl: proslýchá se, že cestou do Ašchabadu se bez kufru tak pěkně skáče po stromech.

Ivan Wernisch vůbec dělá pozoruhodné a hlavně neočekávané věci. Kupříkladu si postavil pomník z papíru. Ano, z papíru! Podstavec tvoří tři objemné bichle jeho antologie zapomenutých, opomíjených a opovrhovaných autorů Zapadlo slunce za dnem, který nebyl, Píseň o nosu a Quodlibet. Čas od času, pokud je Wernisch zrovna v dobrém rozmaru, postaví se na sokl svého pomníku, srandovně zahrozí ukazovákem a začne recitovat z Doupěte latinářů.

Mecenáš Hlávka jednoho večera

Mecenáš Hlávka jednoho večera, jda do své kavárny na nábřeží, spatřil na rozvodněné jarní řece tonoucího rybáře. Starší již muž, vysláblý chladem, námahou a chudobou, zápasil marně s proudem, strháván i se svou převrženou loďkou blíž a blíže k hučícímu splavu. Přihlížející Pražané soudili, že zde, za touto hranicí, čeká nešťastníka jistá smrt. Mecenáš Hlávka však mocným rozmachem odstrčil několik škarohlídů, přistoupil k zábradlí, vyňal z kapsy hrst mincí, mezi nimiž nacházelo se i několik bankovek, hodil je tomu chudákovi a pokračoval rázným krokem v cestě do kavárny. Na okamžik se však zamyslel: Byl onen obnos dostatečný? Nu, my křesťané řekli bychom si v takové chvíli: Každý obnos je dostatečný, je-li podán v dobré vůli a s čistým srdcem.

A tohle město

Představte si, že na trhu zakoupíte žíhaný meloun, zlatou tykev nebo kadeřavou kapustu, a když ho (ji) přinesete domů a rozbalíte noviny, zjistíte, že je to docela obyčejná hlava, lidská hlava, uříznutá hlava nějaké ženy či dívky. Jen si to představte: sádrově bledé tváře, višňově rudé retы, oči pomněnkově modré. A plavé lokny spadající na nejsoucí rameno. Tato žena je nepochybně krásná, bezpochyby zavražděna, zcela jistě právě tím padouchem, jenž předstíral, že vám prodává žíhaný meloun, zlatou tykev nebo kadeřavou kapustu. Ó ta hrůza! Leč: proč tu nikde není ani krůpěj krve? Kde je krev? Při takovýchto příšerných zločinech jí přece zpravidla vytekou škopky! Kde je krev této krásné ženy? Zvědavě zatřesete onou hlavou a slyšíte, že v ní cosi chrastí. Třesete-li silněji, chrastí silněji. Zatřesete ještě silněji, a ajta! vypadne plechová trubička. Futrál nějaký, opatřený víkem. Otevřete ho, vypadne srolovaný list papíru. Rozvinete ho, a co nespattíte? Podrobný plán Buštěhradu! Ó běda! Je to ještě horší, než jste očekával. Ta žena, jak vidno, nebyla zavražděna jen tak. I vy jste obětí vyzvědačů, pane. Nejlepší bude, když rychle utečete. Kam? K tetičce na venkov? Do křivoklátských lesů? Kamkoli, ale pryč odtud, milý příteli, tohle město je plné vyzvědačů!

Vyvrcholení žádostných slastí

Jeden Bedřich, povoláním saldokontista, jednu napsal sbírku veršovaných básní. Nejdříve napsal jednu báseň, pak druhou, pak třetí, čtvrtou, pátou a tak dále, až jich měl deset, tedy celou sbírku.

Nazval ji Vyvrcholení žádostných slastí a odebral se s ní za svým nejlepším přítelem, rovněž saldokontistou, kterýžto si hned všech deset básní pozorně přečetl a pravil: Úžasné, ty jsi, Bedřichu, básník!

Také mám ten dojem, řekl Bedřich a šel domů spát, protože doba už byla pokročilá.

Bedřichův přítel však celou noc oka nezamhouřil. Řekl si totiž: Když může skládat básně Bedřich, stejný saldokontista jako já, a ještě ke všemu můj nejlepší přítel, proč bych nemohl skládat také. A napsal jednu báseň, první, a pak postupně druhou, třetí, čtvrtou a tak dále, ve stejném pořadí jako předtím Bedřich napsal deset veršovaných básní, tedy celou sbírku, a stejně jako Bedřich ji nazval Vyvrcholení žádostných slastí. A hned ráno, velmi časně, ji šel Bedřichovi ukázat.

Teď zas užasl Bedřich. Zdá se, příteli, že i ty jsi básník, pravil.

Také mám ten dojem, řekl Bedřichův přítel. A dodal: Věřu, že jsem.

A Bedřich pravil: Víš, co je na tvých básních zvláštní? Že jsou úplně stejné jako ty moje.

Vskutku? podivil se přítel. A po chvíli přemýšlení dodal: Není však na tvých básních zvláštní přesně totéž?

No jo... podivil se Bedřich. Na mých básních je zvláštní přesně totéž.

Náčrt dvou i více básní

kdyby jedna byla	zde vpravo by,
zde vlevo,	kdyby zde byla,
nutně by se	byla báseň,
právě tím, že	která by se
je zde vlevo,	od básně, která
lišila	by byla vlevo,
od básně, která	odlišovala
by, kdyby byla vpravo,	právě tím, že by
byla vpravo	byla vpravo

*(Račte si povšimnout toho,
co vzniká mezi levou a pravou dosud—nikoli—básní.
Zatím tu není nic, je to však již dosti smysluplně
vybouleno doleva i doprava.)*

Poučení o perspektivě

Půjdu-li tam — — — anebo tam — — — každým krokem poporostu... záhy mi budou ty nejvyšší stromy do pasu. Vida, pan profesor kres-

A tak se stalo
toto: Když
lidé z první
vsi dorazili do
druhé vsi,
zjistili, že je
docela
prázdná,
zatímco lidé
z druhé vsi
se v první vsi
podivovali
témuž. Když
se dost
podivili, lidé
z první vsi
i lidé z druhé
vsi pobrali,
co kde našli,
a vydali se na
zpáteční
cestu ku
svým
domovům.

lení měl pravdu, hoj! Spatřím jakousi chaloupku a jen tak z obří rozvernosti si na ni dřepnu.

Kráp! Nikdo ani nekvikne. Půjdu dál, třeba potkám někoho, s kým bude legrace. A taky potkávám — — — po každé menšího — — — vždycky naň pořádně zahřímám — hoj! hoj! hoj!

Zanedlouho však potkávám postavičky tak malé, že nerozeznávám zděšení na jejich tváři.

Nejvyšší stromy do půli lýtek. Cáp do rybníka! Překračuji ves. Ale až půjdu zpátky! Hoj!

Až půjdu zpátky — — —

a jejda, pane profesore, vaše zákony platí i na zpáteční cestě? — — — Obrátím se a vidím za sebou rovinu — — — holou pláň — — — maloučko zvlněnou... hoj...

Lidé z jedné vsi a lidé z druhé vsi

Lidé z jedné vsi si jednoho dne řekli: Jak asi žijí naši sousedé? Půjdem k nim na návštěvu a uvidíme. To si řekli a hned se se všemi svými ženami a dětmi vypravili na cestu do vedlejší vsi.

Jejich sousedé si však právě v té samé chvíli také řekli: Jak asi žijí naši sousedé — půjdeme k nim na návštěvu a uvidíme. A také se hned se všemi ženami a dětmi vypravili na cestu.

Mezi vesnicemi, asi tak v půli cesty, byl hustý les. Lidé z první vsi a lidé z druhé vsi se tomuto lesu z jakéhosi důvodu odedávna vyhýbali. A učinili tak i nyní. Lidé z první vsi les obešli z jedné strany, zatímco lidé z druhé vsi les obcházeli z druhé strany.

A tak se stalo toto: Když lidé z první vsi dorazili do druhé vsi, zjistili, že je docela prázdná, zatímco lidé z druhé vsi se v první vsi podivovali témuž. Když se dost podivili, lidé z první vsi i lidé z druhé vsi pobrali, co kde našli, a vydali se na zpáteční cestu ku svým domovům.

A jako cestou na návštěvu, tak i nyní se oba zástupy vesničanů minuly při obcházení lesa. Jaké bylo překvapení těch i oněch, když dorazili ke svým stavením!

Nu — když se dosti podivili, když si zanaříkali, zavedli ti i oni dobytek do chlévů, hodiny pověsili na stěny, potraviny uložili do spíží, sudy skulili do sklepů, peřiny navršili na postele, rozstavěli lavice, truhly a skříně, uklidili hadry a hrnce a dál žili ve svých vesnicích, tak jako předtím.

Tři Fuové

V Potutváře, jen kousek od sídelního města, tři Fuové, Fu, Fu a Fu, obdělávají malé políčko. Rostou na něm vycpávky do vysokých hodnostářských čepic. Pakliže celou úrodu nesežerou sousedovy krávy a císařovi draci či nezaplevelí-li ji houšť vycházkových hůlek, sesbírají ji Fuové do nůše, tu naloží na některou ze svých žen a odeberou se do města na trh. Leč jak už to bývá: urodí se čapky, neurodí se hodnostáři. A tak tři Fuové přinesou úrodu domů na otop, svalí se na své ženy a třou bídu.

Jednou po deštích Fu osedlá ženu a jede se podívat, zda hodnostářské vycpávky již dosti nabobtnaly. Co však nespátří: na poli se utábořilo vojsko. Vše pošlapáno koňmi, ženy vaří vojákům kaši. I rozkřikl se Fu před setníkovým stanem a setník přikázal eunuchům, aby Fuovi vyplatili pytel.

A nyní příběh dostane spád. Samozřejmě Fu chce bratry ošidit a místo domů spěchá do hor. Fuové však se o tom brzy do slechnou, skočí do sedel a štvou ženy za ním. A protože dva vždycky běží rychleji než jeden, dostihnou ho právě ve chvíli, kdy na čerstvé ženě vyjíždí ze vrat hraniční stanice.

Vrhnou se na Fua, setnou mu hlavu, useknou tlustoučký pytel, pak přivážou ženy a jdou se občerstvit. Jenomže mají smůlu: hospodský je sice samý úsměv, je to však starý zkušený démon. Konec se odehrává za svitu měsíce.

Nesetkání

K Josefu Kroutvorovi, Radlická 20, přišla na návštěvu Claudia Cardinalová. Kroutvor nebyl doma. Cardinalová našla pod postelí květovaný župánek a převlékla se do něj, napsala rtěnkou na okno Y love you, my dárlink, pak si vzala z dřezu nedopitou láhev čerta, vlezla do postele a čekala. Kroutvor nepřicházel. Cardinalová si z popelní-

ku vybrala vajgla a kouřila. Ale popálila si prsty. Vajgl jí spadl do výstřihu, vyskočila a vytřepala ho. Krouvtvor stále nepřicházel. Bůhví kudy se fláká, vykašlu se na něj, řekla si Cardinalová. Svlékla župánek, hodila ho na lustr a oblékla si zase své šaty. Najednou začaly hořet peřiny, Cardinalová popadla hrnec s dršťkovou polévkou, vytila polévku do postele a peřiny uhasila. Pak ještě připsala rtěnkou na okno Tintili vantili! a odešla. Za chvíli se Krouvtvor vrátil domů. Ten koukal!

Dlouhý den

Země je kulatá. Je kulatá a nesou ji čtyři sloni. Tito sloni stojí na krunýři veliké želvy. Želva na hřbetě krokodýla. Krokodýl na hřbetě hrocha. Hroch stojí ve člunu, kterýžto pluje po nekonečné řece. Na nebi je nekonečně mnoho sluncí. Člun právě proplouvá zelenkavou září jednoho z nich. Je nekonečný letní den. Po březích poskakují pavíáni. Nahoře, úplně nahoře na zemské kouli, je dřevěný dům s plechovou střechou a vývěsním štítem: Opravná bicyklů. Ve dveřích domu, v nehybné houpací židli, sedí Bedřich. Ruce má složené na břicho, vrtí palci a myslí si říkanku:

*Bedřichu, ach Bedřichu,
vrtíš palci na břichu.*

Psaní básní je zírání na papír. Psaním básní, tedy zíráním na papír, dozvíš se o básnictví jen málo. Po čase, ale dlouhém!, snad jen poznáš, kdy ten, kdo diktuje, chce nebo je ochoten ti diktovat. A to je vše. Ale to je dobré k tomu, abys nezíral na papír zbytečně.

Mecenáš Hlávka jednoho dopoledne

Mecenáš Hlávka jednoho dne dopoledne, jda do své kavárny na nábreží, spatřil dívku mátožně se potácející po zamrzlé řece. Ta dívka byla zjevně zkrusena chudobou: štuclík měla olýsalý a blížila se k děrám, kteréžto do ledu vysekali noční pytláci. Přihlízející mínili, že do jedné, možná i do více z těchto děr se dotýčná vrhne, čímž bezpochyby zmaří své mládí i svou krásu a tak dále. Mecenáš Hlávka však rázně sestoupil k řece, rozběhl se a dlouhým skluzem dostihl nešťastnici právě v okamžiku, kdy hodlala učiniti právě to, co zvědaví

škarohlídové předpovídali. Pevně ji, rozechvělou, uchopil za loket a odvedl ji do kavárny. Zde pak, v červeném salóňku, dívku zneužil. Když poté, zoufalá, žádala, aby jí poskytl alespoň něco potravy, vysmál se jí a poslal ji zpět na řeku, ať se jde zase utopit. Divíte se tomu? Ó pozor! není se čemu podívat. Toto přihodilo se totiž v Černovicích, tedy v době, kdy mecenáš Hlávka nebyl ještě mecenášem. Zabýval se zde tehdy úplně jinými záležitostmi.

Prší

(Podle)

Prší
a cikáni zapadli do výčepu.
Prší a cikáni chlastaj.
Vychlastaj tři nebo čtyři
a jejich ženský zatím sedum, vosum.
Cikáni vychlastaj tři nebo čtyři,
aby je přešel vztek na ženský,
cikánky vychlastaj sedum nebo vosum,
aby je přešel vztek
na jejich mužský.

Když není vyhnutí

Když už není vyhnutí a vydáváme se na cestu, nesmíme zapomenout na nikoho z těch, kteří dosud jen přebývali v našem domě, necháme prohledat i maštal a kůlny a přivést každého, kdo ještě nebyl k užitku. A najdeme toho, kdo dovede zpívat píseň proti hadům, a toho, kdo se umí ptát na cestu, a toho, kdo pone-se zbraň.

Když už není vyhnutí a vydáváme se na cestu, nesmíme zapomenout na někoho, kdo předčítá nahlas, a na někoho, kdo s námi bude hrát početní hry a hry se slovy, také na někoho, kdo napodobuje ptáky.

Na osla naložíme zpytovadlo hvězd, bdellometr, xylofon, křišťály k zmatení démonů, pikslu s kýchadlem, vycpaného orla, vše co je nutné k vykonání cesty.

Nástavku k nastrčení, lebovrt, sextant, čajník a karetní stůl a tebe, miláčku, když už není vyhnutí. A až plácnou tvého osla po zadku, nesmím zapomenout vsednout na svého... neb není vyhnutí, tvé papillotky již chřestí ve větru, vydáváme se na cestu!

(mš)

V příštím čísle (vychází v září 2012)

rozhodně nenajdete:

Neználka

Všeználka

Sirupčika

Jaktika

Pilulkina

a už vůbec ne Buchtika

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!